

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 14/2022-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Bartoš, s. r. o., Martina Granca 44, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Peter Bartoš, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 CoR 11/2020-289 zo 17. marca 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v pozícii žalobcu v nespotebitel'skom rozhodcovskom konaní vedenom *ad hoc* rozhodcom [REDAKOVANÉ] rozhodcovského súdu [REDAKOVANÉ] proti žalovanému [REDAKOVANÉ], bývalému konateľovi spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaný“). Rozhodcovský súd vo veci rozhodol rozsudkom č. k. RD/202/2017 z 9. októbra 2017. Žalovaný v priebehu rozhodcovského konania nepreberal písomnosti a nepodal žalobnú odpoveď.

3. Žalovaný následne inicioval konanie o zrušenie a odklad vykonateľnosti predmetného rozhodcovského rozsudku na Okresnom súde Bratislava V (ďalej len „okresný súd“). Okresný súd v tomto konaní rozsudkom č. k. 23 Cr 62/2017-189 z 26. novembra 2019 zrušil predmetný

rozhodcovský rozsudok a odložil jeho vykonateľnosť. Odvolaniu sťažovateľa krajský súd nevyhovel a výrokom I. napadnutého rozsudku potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zrušení rozhodcovského rozsudku.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v prvom rade polemizuje s dôvodom, pre ktorý okresný súd zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok. Podľa sťažovateľa to bola skutočnosť, že rozhodcovský súd skrátil žalovanému úložnú poštovú lehotu na vyzdvihnutie zásielky na 5 pracovných dní, čo okresný súd vyhodnotil ako podstatné porušenie procesných práv. Tým, že sťažovateľovi lehota takto skrátená nebola, porušil rozhodcovský súd rovnosť účastníkov konania. Zároveň okresný súd uviedol, že medzi sťažovateľom a žalovaným nebola uzatvorená žiadna rozhodcovská zmluva. K tomu krajský súd doplnil, že všeobecné obchodné podmienky pôvodného veriteľa spoločnosti [REDAKOVANÉ], s rozhodcovskou doložkou neboli podpísané a k návrhu zmluvy priložené, a vylúčil aj vznik tacitnej rozhodcovskej zmluvy.

5. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na judikatúru ústavného súdu, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), všeobecných súdov a na odbornú literatúru. Napadnutý rozsudok krajského súdu považuje za nepreskúmateľný, svojvoľný, reštriktívny, priečiaci sa textu zákonných noriem a existujúcej judikatúre.

6. Keďže žalovaný v rozhodcovskom konaní nepodal žalobnú odpoveď, podľa sťažovateľa u neho došlo k preklúzii práva na zrušenie rozhodcovského rozsudku z akéhokoľvek dôvodu. Na podporu svojich tvrdení citoval sťažovateľ z judikatúry ústavného súdu a najvyššieho súdu a z odbornej literatúry.

7. Z uvedeného podľa sťažovateľa jednoznačne vyplýva záver, že oba konajúce všeobecné súdy nemali jediný zákonom predpokladaný dôvod na to, aby zrušili nespotebitel'ský rozhodcovský rozsudok sp. zn. RD/202/2017.

8. Označené práva sťažovateľa tak boli podľa jeho názoru porušené z dôvodu arbitrárnosti a svojvôle týkajúcich sa nesprávneho vyhodnotenia skutkového stavu, nesprávneho právneho posúdenia veci, porušenia zákona č. 244/2002 Z. z. rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) a Civilného sporového poriadku, nevysporiadania sa s existenciou rozhodcovskej zmluvy, vzniku tacitnej rozhodcovskej zmluvy a nesprávneho posúdenia fikcie doručenia a nerešpektovaním právnych názorov najvyšších súdnych autorít.

9. Podľa sťažovateľa krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku náležite neodôvodnil jeho námietky, bez racionálnych dôvodov odmietol argumentáciu sťažovateľa a reálne sťažovateľovi ani nebol daný priestor na uplatnenie jeho procesných práv, keďže ho súdy ignorovali.

10. Sťažovateľ nepodal proti rozsudku krajského súdu dovolanie argumentujúc, že to nie je reálne možné. Poukázal na judikatúru najvyššieho súdu, z ktorej vyvodzuje, že nech je súdne rozhodnutie akokoľvek „nesprávne právne posúdené“, nie je proti nemu možné podať dovolanie. Podľa názoru sťažovateľa z podstaty žalôb vedených podľa zákona o rozhodcovskom konaní na všeobecných

súdoch rozhodnutia o nich nie sú rozhodnutiami konečnými, a preto pri každom takomto rozhodnutí síce vzniká právo na podanie ústavnej sťažnosti, ale nevzniká procesné právo na podanie dovolania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu, ktorým bolo právoplatne rozhodnuté o zrušení rozhodcovského rozsudku.

12. V prvom rade ústavný súd považoval za potrebné pripomenúť, že ústavou vymedzená právomoc mu neumožňuje, aby nahrádzal rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona. Ústavný súd môže uplatniť svoju právomoc až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) neprípúšťajú, aby si sťažovateľ ako účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd. Naopak, z čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne vyplýva, že sťažovateľ pred tým, ako požiada o ústavnú ochranu ústavný súd, musí vyčerpať všetky (iné) dostupné a účinné prostriedky ochrany svojich práv. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol (môže) domôcť ochrany svojich práv v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a v danom prípade Civilným sporovým poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (I. ÚS 161/02, I. ÚS 79/07).

13. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa v súvislosti s namietaným porušením označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu obrátil priamo na ústavný súd bez toho, aby proti nemu podal dovolanie.

14. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že nepodal dovolanie pre vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP, keďže je to nereálne, poukazujúc na skutočnosť, že by dovolací súd dovolania odmietol ako neprípustné (R 24/2017, sp. zn. 5 X Obdo 447/2017, sp. zn. 3 Cdo 26/2017).

15. Vychádzajúc z vlastnej ustálenej judikatúry, ústavný súd sa nemôže stotožniť s argumentáciou sťažovateľa o neprípustnosti dovolania, pretože v okolnostiach posudzovanej veci ide o rozhodnutie, proti ktorému je dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f) CSP a sťažovateľ v samotnej ústavnej sťažnosti namieta tzv. vadu zmätočnosti konania. Skutočnosť, že sťažovateľ má vedomosť, že dovolací súd inštitút dovolania poníma formalisticky a odmieta podané dovolania ako neprípustné, nie je podľa názoru ústavného súdu dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý bránil sťažovateľovi vyčerpať právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd pred tým, než o ochranu požiada ústavný súd.

16. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

18. Ústavný súd dodáva, že vo svojej aktuálnej judikatúre vyslovil právne závery, z ktorých vyplynula potreba prehodnotenia judikatúry najvyššieho súdu pri posudzovaní prípustnosti dovolania podaného z dôvodov podľa § 420 písm. f) CSP (nálezy sp. zn. I. ÚS 116/2020, sp. zn. II. ÚS 120/2020, uznesenia sp. zn. IV. ÚS 314/2020 a sp. zn. IV. ÚS 105/2021). Ústavný súd tiež konštatuje, že pokiaľ sťažovateľ namieta nesprávne právne posúdenie, uvedené predstavuje dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 431 ods. 1 a 2 CSP, samozrejme, za splnenia predpokladov prípustnosti dovolania (napr. uznesenie najvyššieho súdu č. k. 1 Obdo 39/2018 z 25. septembra 2019).

19. Ústavný súd v tomto prípade považuje za potrebné zdôrazniť, že síce otázka posúdenia, či sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, uvedené však nevyklučuje, aby ústavne konformné posúdenie vlastnej právomoci najvyšším súdom bolo následne ústavným súdom preskúmateľné v konaní o ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 559/2018).

20. Na tomto mieste je potrebné poukázať i na skutočnosť, že ak by bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo dovolaním napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (§ 124 posledná veta zákona o ústavnom súde).

21. Ústavný súd už obdobne rozhodol aj vo veciach známych právnemu zástupcovi sťažovateľa (napr. III. ÚS 375/2020, IV. ÚS 420/2021, IV. ÚS 422/2021). K nevyhnutnosti vyčerpania dostupných právnych prostriedkov súdnej ochrany (v tomto prípade dovolania) pozri napr. aj I. ÚS 198/2020, I. ÚS 248/2020, I. ÚS 324/2021.

22. Keďže sťažovateľ právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho práv, nevyčerpal a nepreukázal, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ústavný súd sa meritórne nezaoberal podanou ústavnou sťažnosťou, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru, ale túto pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

23. Vzhľadom na skutočnosť, že ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 12. januára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu